

Republika e Kosovës
Republika Kosovo - Republic of Kosovo
Qeveria - Vlada - Government

REPUBLIKA E KOSOVËS - REPUBLIKA KOSOVA - REPUBLIC OF KOSOVO	
QEVERIA E KOSOVËS - VLADA KOSOVA - GOVERNMENT OF KOSOVO	
MINISTRIA E BUJQËSISË, PYLLTARISË DHE ZHVILLIMIT RURAL	
MINISTARSTVO POLJOPRIVREDE, ŠUMARSTVA I RURALNOG RAZVOJA	
MINISTRY OF AGRICULTURE, FORESTRY AND RURAL DEVELOPMENT	
AGJENCIA PËR ZHVILLIMIN E BUJQËSISË - AGENCIA ZA RAZVOJ POLJOPRIVREDE	
AGENCY FOR AGRICULTURAL DEVELOPMENT	
Njësia Org. Org. Jedin. Org. Unit	07/4
Nr. i faqeve Broj stranica No. pages:	7
Nr. Prot. Sr. Prot. Prot. No.	356
Data Datum Date:	25.02.2016
PRISHTINË/A	

Ministria e Bujqësisë, Pylltarisë dhe Zhvillimit Rural
Ministarstvo Poljoprivrede, Šumarstva i Ruralnog Razvoja
Ministry of Agriculture, Forestry and Rural Development

*Agjencia për Zhvillimin e Bujqësisë / Agencija za Razvoj Poloprivrede/
Agriculture Development Agency*

THIRRJE PËR APLIKIM PËR FERMERËT DHE EKONOMITË BUJQËSORE TË REPUBLIKËS SË KOSOVËS

PËR PËRFITIM NË KUADËR TË IMPLEMENTIMIT TË “PLANIT PËR BUJQËSI DHE ZHVILLIM RURAL 2014-2020”, MASËS 302 -“DIVERSIFIKIMI I FERMAVE DHE ZHVILLIMI I BIZNESEVE”

Qëllimi i thirrjes për aplikim

Qëllimi i thirrjes për aplikim është dhënia e mbështetjes financiare/granteve për investime në ferma në kuadër të Masës 302 “Diversifikimi i Fermave dhe Zhvillimi i Bizneseve”, sipas Planit për Bujqësi dhe Zhvillim Rural 2014-2020 për vitin 2016, duke përfshirë:

- 302.1 Prodhimi, përpunimi dhe promovimi i mjaltit;
- 302.2 Grumbullimi, përpunimi dhe promovimi i prodhimeve jodrusore të malit¹;
- 302.3 Përpunimi dhe promovimi i prodhimeve bujqësore të kultivuara²;
- 302.4 Zhvillimi dhe promovimi i aktiviteteve artizanale³;
- 302.5 Zhvillimi dhe promovimi i turizmit rural.

1. Aplikuesit e mundshëm

Aplikuesit e mundshëm në këtë masë janë fermerët, sipas definicionit nga Ligji për Bujqësi dhe Zhvillim Rural (L-03/098) dhe ndërmarrjet e tjera bujqësore të regjistruara në Regjistrin e Fermës. Personat juridik mund të jenë përfitues vetëm nëse janë të regjistruar si ndërmarrje Mikro ose të Vogla, sipas definicionit nga Ligji për Ndryshimin dhe Plotësimin e Ligjit 02/L-5 - Për mbështetjen e Ndërmarrjeve të Vogla dhe të Mesme:

- Mikrondërmarrja duhet të ketë të punësuar deri nëntë (9) punëtorë;
- Ndërmarrja e vogël duhet të ketë të punësuar prej dhjetë (10) deri dyzet nëntë (49) punëtorë;

¹ bimët mjekuese dhe aromatike, frutat pyjorë dhe kërpudhat e grumbulluara;

² perimet, frutat, erëzat, bimët mjekuese dhe aromatike, kërpudhat, qumështi, mushti, vera, rakia nga rrushi dhe nga fruta të tjerë, prodhimi i uthullës, përpunimi i brumërave;

³ përpunimi i tekstit, i lëkurës, i leshit; përpunimi i drurit; punët e dorës, si përgatitja e kostumeve tradicionale; thurja e veshmbathjeve tradicionale; prodhimi i pëlhurave të thurura dhe të endura; qëndisja / thurja e qilimave dhe sixhadeve; përgatitja e bizhuterive të ndryshme dhe aktivitetet e tjera që janë punë artizanale;

2. Shtrirja gjeografike

Tërë territori i Republikës së Kosovës

3. Kriteret e përbashkëta të pranueshmërisë

- Duhet të jenë të regjistruar në Regjistrin e Fermës;
- Nëse aplikuesi është person fizik, ai duhet të jetë mbi 18 vjeç, por jo më i vjetër se 65 vjeç;
- Aplikuesit duhet ta dorëzojnë aplikacionin me të gjitha dokumentet e kërkuara në listën e dokumenteve të kërkuara dhe të paraqitura në Udhëzuesin për Aplikues;
- Investimi duhet të kryhet në zona rurale apo zona malore (sipas definicionit të MBPZHR-së);
- Aplikuesit duhet ta kenë të kryer së paku shkollën e mesme (në rast të personit juridik kjo vlen për pronarin / personin e autorizuar);
- Aplikuesit duhet t'i kenë të shlyera detyrimet tatimore dhe atë, personat fizik, tatimin në pronë, kurse personat juridik, tatimin në të ardhura të korporatave dhe tatimet e tjera të aplikueshme;
- Aplikuesit nuk duhet të kenë obligime financiare ndaj MBPZHR;
- Të gjithë përfituesit e projekteve të zhvillimit rural obligohen t'i mirëmbajnë investimet e tyre sipas projektit të miratuar gjatë pesë vjetëve pas realizimit të projektit, aq sa zgjat periudha monitoruese. Nëse nuk i mirëmban investimet, përfituesi obligohet ta kthejë shumën e financuar të përkrahjes publike;
- Për projektet investuese në të cilat investimet e pranueshme janë më të vogla ose baras me 20,000 €, aplikuesit duhen ta dorëzojnë një projekt-propozim teknik sipas modelit të MBPZHR-së. Projekt-propozimi për nënmasën e turizmit rural është i veçantë;
- Për projektet investuese në të cilat investimet e pranueshme janë më të mëdha se 20,000 €, aplikuesit duhen ta dorëzojnë një plan të biznesit sipas modelit të MBPZHR-së. Plani i biznesit për nënmasën e turizmit rural është i veçantë;
- Modelet për projekt-propozim teknik dhe për planin e biznesit do të publikohet në ueb faqen e Agjencisë për Zhvillimin e Bujqësisë (AZHB) dhe MBPZHR dhe do të jenë në dispozicion për të gjithë përfituesit;
- Të gjithë përfituesit të cilët në planin e tyre të biznesit kanë deklaruar se do të krijojnë vende të reja të punës dhe për këtë kanë fituar pikë gjatë vlerësimit, duhet t'i krijojnë ato dhe t'i dëshmojnë me pagesën e kontributit pensional dhe tatimit në paga për së paku muajin e fundit para kërkesës për pagesën e fundit. Përfituesit janë të detyruar t'i mbajnë këto vende pune të plotësuara me punëtorë me orar të plotë për 5 vjet, aq sa zgjatë periudha monitoruese. Projektet e financuara nga Programi i Zhvillimit Rural 2016 nuk bën të jenë të financuara edhe nga Zyra e BE-së në Kosovë, apo ndonjë donator tjetër publik vendor ose ndërkombëtar. Në rast të zbulimit se përfituesi ka përfituar përkrahje për projektin e njëjtë edhe nga ndonjë donator tjetër, atij nuk i jepet përkrahja ose nëse e ka marrë atë, ai do të detyrohet t'i kthejë mjetet e marra, si dhe ndaj tij do të zbatohen ndëshkimet në përputhje me ligjin;
- Përfituesi, i cili ka aplikuar në MBPZHR dhe institucione tjera publike apo në zyrën e BE-së në Kosovë dhe projekti i tij përzgjedhet për financim nga ndonjëri prej institucioneve, duhet menjëherë të informojë MBPZHR / AZHB apo institucionet tjera përkatëse.
- Përfituesit nuk mund t'i jepet një projekt i ri nëse projektet e mëparshme nuk janë përfunduar në përputhje me kontratën e nënshkruar me AZHB.

Në rast të projekteve të ndërtimit / zgjerimit me rastin e aplikimit duhet të dorëzojnë:

- Kopjen e skicave dhe vlerësimin e shpenzimeve për materiale dhe për punën;
- Kopjen e planit të parcelës ku do bëhet investimi;
- Pëlqimin nga komuniteti (nëse parashihet me Ligj);
- Fletën poseduese ose kontratën e noterizuar të qirasë për së paku 10 vjet për parcelën ose objektin ku do të bëhet ndërtim dhe zgjerim, kurse për projektet që nuk parashohin ndërtim dhe /zgjerim në pronë të huaj, mjafton kontrata e qiramarrjes për 5 vjet.

Në rast të projekteve të ndërtimit apo zgjerimit, para kërkesës për pagesë në AZHB, përfituesit potencial duhet të dorëzojnë:

- Lejen ndërtimore nga komuna, në rast të ndërtimeve që janë mbi 10m²;
Vlerësimin e ndikimit në mjedis, nëse është e paraparë me Ligj.

Për nënmasën 302.5, përfituesit të cilët planifikojnë të investojnë në objekte që janë në Listën e Trashëgimisë Kulturore, para nënshkrimit të kontratës me Agjencinë për Zhvillimin e Bujqësisë, duhet ta marrin pëlqimin nga Ministria e Kulturës / Departamenti i Trashëgimisë Kulturore.

4. Kriteret specifike të pranueshmërisë

302.1 Prodhimi, përpunimi dhe promovimi i mjaltit

- Të kenë së paku 40 shoqëri (koshere) bletësh.

302.2 – Grumbullimi, përpunimi dhe promovimi i prodhimeve jodrusore të malit

Aplikuesit duhet të jenë:

- Persona juridik;
- Të licencuar nga Departamenti i Pylltarisë i MBPZHR-së për grumbullimin e bimëve mjekuese dhe aromatike, frutave pyjore dhe kërpudhave. Ky kriter nuk vlen për aplikuesit që aplikojnë për t'u pajisur me tharëse të prodhimeve jodrusore të malit.

302.3 - Përpunimi dhe promovimi i prodhimeve bujqësore të kultivuara

- Në rast të prodhimit të verës dhe rakisë, aplikuesit duhet të posedojnë më pak së 3 hektarë vreshta / pemishte;
- Në rast të përpunimit të qumështit, kapaciteti përpunues i aplikuesve nuk duhet të tejkalojë 500 litra në ditë.

302.4 - Zhvillimi i aktiviteteve artizanale

Nuk ka kritere të veçanta.

302.5 –Zhvillimi dhe promovimi i turizmit rural

Aplikuesit duhet:

- Të dëshmojnë se objekti që do të rinovohet / adaptohet / zgjerohet duhet t'i përshtatet stilit përkatës (tradicional) të zonës rurale dhe të mbështetet me fotografi për ekzistimin e atij objekti me konstruktin tradicional (në kohën e aplikimit);
- Përfituesit të cilët planifikojnë të investojnë në objekte që janë në Listën e Trashëgimisë Kulturore, para nënshkrimit të kontratës me Agjencinë për Zhvillimin e Bujqësisë, duhet ta marrin pëlqimin nga Ministria e Kulturës / Departamenti i Trashëgimisë Kulturore;
- Përfituesi, para nënshkrimit të kontratës me AZHB-në duhet ta sjellë projektin e dizajnuar nga arkitekti kompetent, të përshtatur pamjes së objektit siç është paraqitur në fotografi në kohën e aplikimit;

- Në rast të projekteve me bujtinë, në fund të investimit objekti duhet të ketë jo më pak se 5 shtretër dhe jo më shumë 25 shtretër;
- Në rast të investimeve në ndërtimin e shtigjeve për këmbësorë dhe biçiklistë përreth objekteve të turizmit rural dhe kur këto shtigje kalojnë nëpër prona private, me rastin e aplikimit duhet të sillet pëlqimi i noterizuar i pronarëve të pronave nëpër të cilat kalon ky shteg;
- Në rast të investimeve në ndërtimin e shtigjeve për këmbësorë dhe biçiklistë përreth objekteve të turizmit rural dhe kur këto shtigje kalojnë nëpër prona publike, me rastin e aplikimit duhet të sillet pëlqimi zyrtar nga autoriteti publik përgjegjës për pronat nëpër të cilat kalon ky shteg;
- Të gjithë përfituesit të cilët në planin e tyre të biznesit kanë deklaruar se do të krijojnë vende të reja të punës dhe për këtë kanë fituar pikë gjatë vlerësimit, duhet t'i krijojnë ato dhe t'i dëshmojnë me pagesën e kontributit pensional dhe tatimit në paga për së paku muajin e fundit para kërkesës për pagesën e fundit. Përfituesit janë të detyruar t'i mbajnë këto vende pune të plotësuara me punëtorë me orar të plotë për 5 vjet, aq sa zgjatë periudha monitoruese.

4. Shpenzimet e pranueshme duhet të përkufizohen në:

- Shpenzimet maksimale të pranueshme për promovim nuk mund të kalojnë 10% të vlerës së gjithëmbarshme të investimeve të pranueshme. Investimet për promovimin e produkteve të prodhuara dhe të përpunuara janë: materialet promovuese, pagesat për pjesëmarrje në panairët lokale/kombëtare, etj.;
- Shpenzimet për përgatitjen e planit të biznesit apo projekt propozimit nuk mund ta tejkalojnë vlerën prej 3% të shpenzimeve të pranueshme;
- Në rast të investimeve që parashohin ndërtim / rinovim / zgjerim/ të objekteve, shpenzimet për arkitekt dhe inxhinier janë të pranueshme deri në vlerën 7% të shpenzimeve të pranueshme.

Shkalla e përkrahjes dhe vlera e investimeve

- Vlera minimale shpenzimeve të pranueshme për projekt, për të gjitha nënmasat e kësaj mase është 5,000 €.
- Vlera maksimale e shpenzimeve të pranueshme për projekt, për të gjitha nënmasat është 30,000 €, përveç për nënmasën 302.5 “Zhvillimi dhe promovimi i turizmit rural”, e cila është 50,000 €;
- Përkrahja publike është 65 % e shpenzimeve të pranueshme të investimit;
- Përkrahje shtesë prej 5% jepet për investime në zonat malore.

5. Investimet e pranueshme sipas nën-masave

302.1 Prodhimi, përpunimi dhe promovimi i mjaltit

- Blerja e koshereve;
- Blerja e makinerisë dhe pajisjeve për prodhimin dhe përpunimin e mjaltit;
- Rimorkio të specializuara për bartjen e koshereve, vetëm për aplikuesit me mbi 50 koshere;
- Investimet në pajisje për nxjerrjen e produkteve të bletës;
- Investimet në pajisje për kultivimin e mëmave;

- Ndërtimi / rinovimi / zgjerimi i dhomës së mjaltit;
- Blerja e pajisjeve laboratorike për analizim të produkteve të bletëve;
- Blerja e linjave teknologjike për mbushje dhe paketim të mjaltit;
- Blerja e pajisjeve për energji të ripërtërishme;

302.2 Grumbullimi, përpunimi dhe promovimi i prodhimeve jodrusore të malit

- Ndërtimi / rinovimi / zgjerimi i objekteve për ruajtjen, përpunimin dhe paketimin e bimëve mjekuese, frutave pyjore dhe kërpudhave të grumbulluara;
- Blerja e pajisjeve për larje, pastrim, ruajtje, klasifikim dhe përpunim;
- Blerja e pajisjeve për tharje, për ftohje, për ngrirje të thellë, etj.;
- Blerja e rafteve për tharje;
- Blerja e pajisjeve për energji të ripërtërishme;
- Blerja e pajisjeve për matje, paketim dhe etiketim.

302.3 Përpunimi dhe promovimi i prodhimeve bujqësore të kultivuara

Ndërtimi/rinovimi i objekteve për ruajtjen, përpunimin dhe paketimin e bimëve mjekuese, frutave pyjore dhe kërpudhave të grumbulluara;

- Ndërtimi / rinovimi / zgjerimi i objekteve për prodhim, ruajtje dhe përpunim të prodhimeve;
- Ndërtimi / rinovimi / zgjerimi i objekteve me pamje tradicionale për përdorim si pika shitëse për prodhimet lokale (të përshkruhet në projekt-propozim);
- Investimet në makina dhe pajisje për përpunimin e qumështit (përfshirë njësitë mobile për prodhimin e djathërave tradicionale) përpunimin e pemëve dhe perimeve, për pastrim, klasifikim, tharje, grumbullim, pasterizim, ruajtje, frigoriferë me ftohje, me ngrirje, furra për pjekje të brumërave, përzierëse të ndryshme të brumërave, pajisje për prodhimin e rakisë, pajisje për mbushje për raki dhe verëra, etj.;
- Investimet në blerjen e pajisjeve për matje, paketim dhe etiketim;
- Investimet në blerjen e pajisjeve për energji të ripërtërishme;
- Investimet në pajisje specifike, me qëllim të përmirësimit të sigurisë dhe cilësisë së ushqimit.

302.4 Zhvillimi dhe promovimi i aktiviteteve artizanale

- Ndërtimi / rinovimi / zgjerimi i objekteve për zhvillimin e aktiviteteve artizanale si dhe për ruajtjen e prodhimeve;
- Ndërtimi / rinovimi / zgjerimi i objekteve me pamje tradicionale për përdorim si pika shitëse për prodhimet lokale (të përshkruhet në projekt-propozim);
- Investimet në blerjen e pajisjeve për thurje dhe për endje të pëlhurave;
- Investimet në blerjen e pajisjeve për punimin e qilimave dhe sixhadeve;
- Investimet në blerjen e pajisjeve për përpunimin e lëkurës;
- Investimet në blerjen e pajisjeve për përpunimin e drurit;
- Investimet në blerjen e pajisjeve të nevojshme për zhvillimin e aktiviteteve të tjera artizanale;

302.5 – Zhvillimi dhe promovimi i turizmit rural

- Rinovimi / adaptimi / zgjerimi i objekteve tradicionale për t'i përdorur si bujtina dhe për ofrimin e shërbimeve gastronomike (me jo më pak se 5 dhe jo më shumë se 25 shtretër);
- Rinovimi / adaptimi / zgjerimi i objekteve me pamje tradicionale (p.sh. mulli, kulla, shtëpi tradicionale, etj.) për përdorim si pika shitëse për prodhimet lokale, për ofrimin e shërbimeve gastronomike tradicionale, për ofrimin e informatave turistike për zonën, etj.;
- Investimet në ndërtimin e shtigjeve për këmbësorë dhe biçiklistë përreth objekteve të turizmit rural;
- Blerja e orendive që nevojiten për rregullimin e dhomave, banjove, kuzhinës, sallës së ushqimit (shtretër, ulëse, tavolina, karrige, etj.);
- Blerja e pajisjeve për energji të ripërtërishme;
- Blerja e pajisjeve që ofrojnë aktivitete për argëtim të fëmijëve (tobogan, luhatëse, tavolinë ping-pongu, etj.);
- Investimet në krijimin e uebfaqes.

6. Dokumentet e bashkëngjitura

Për të aplikuar në Masën 302 në sektorët përkatës, dokumentet e nevojshme mund t'i gjeni në udhëzuesit për aplikues, në uebfaqen e AZHB-së (www.azhb-ks.net) dhe në zyrat rajonale përkatëse.

7. Koha dhe mënyra e pranimit të aplikacioneve

Data e fillimit të dorëzimit të formularit për aplikim është dita pasi të jetë publikuar thirrja për aplikim.

Thirrja për aplikim do të jetë e hapur nga data 25.02.2016 deri 05.04.2016

Vërejtje: Aplikacioni duhet të përmbajë të gjitha dokumentet e kërkuara dhe të dorëzohet në afatin për aplikim. Dosja e aplikacionit dorëzohet në dy kopje fizike dhe të gjitha dokumentet e dosjes fizike skanohen dhe ruhen në një CD e cila dorëzohet bashkë me kopjet fizike. Këshillohen aplikuesit që një kopje të dosjes ta ruajnë për nevoja të veta.

Formulari për aplikim dhe dokumentet e bashkëngjitura duhet të dorëzohen në Zyrën Rajonale të Agjencisë për Zhvillimin e Bujqësisë në: Prishtinë, Mitrovicë, Pejë, Gjakovë, Prizren, Ferizaj dhe Gjilan, çdo ditë pune nga ora 08:30-16:00.

8. Kontaktet dhe pikat (vendet) informuese lidhur me aplikimin

AZHB/MBPZHR				
Adresa: (Ndërtesa ish Banka e Lublanës) Prishtinë				
Nga e hëna deri të premten: nga ora 10:00 – 12:00 dhe nga ora 13:00-15:00 tel 038/211-967 ose 038/212-647				
Nr.	Rajoni	Adresat	Telefoni	e-maili
1	Prishtinë	Zona Industriale - Fushë Kosovë, përballë Maxi-Marketit	038 601 169	
2	Mitrovicë	“Mbretëresha Teutë” pa nr.	028 522 501	
3	Pejë	Instituti Bujqësor “Fidanishtja”	039 431 276	
4	Gjakovë	“Marin Barleti” nr. 2, kati III.	0390 320 992	
5	Prizren	“Avni Rrustemi” 159	029 244 793	
6	Ferizaj	“Dëshmorët e kombit” pa nr.	0290 324 661	
7	Gjilan	Rr. “Bulevardi i Pavarësisë” (Rr. e Ferizajit) (Soliteri, kati I)	0280326 106	

Për informata më të hollësishme vizitoni uebfaqet: www.mbpzhr-ks.net, www.azhb-ks.net, si dhe udhëzuesin për aplikues për Masën 302.